

بهای اشتراك

مذاكرات مجلس شورای ملی	حالیانه ۲۰۰ ریال
مذاكرات مجلس سنا	۲۰۰ د
آگهی‌ها	۶۰۰ د
مذاكرات مجلسین و آگهی‌ها	۹۰۰ د

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل کلیه قوانین مصوبه و مقررات - گزارش کمیسیونها - صورت مشروح مذاكرات مجلس - اخبار مجلس - انتصابات - آگهی های رسمی و قانونی

شماره ۳۰۰۵

شنبه ۱۵ خردادماه ۱۳۳۴

سال یازدهم

شماره مسلسل ۱۲۶

دوره هجدهم مجلس شورای ملی

مذاكرات مجلس شورای ملی

جلسه ۱۲۶

صورت مشروح مذاكرات مجلس روز ۳شنبه

نهم خردادماه ۱۳۳۴

فهرست مطالب:

- ۱) تصویب صورت مجلس
  - ۲) سؤال آقای مهندس اردبیلی راجع به راه آهن و راه شوسه آذربایجان و جواب آقای معاون وزارت راه
  - ۳) تقدیم يك فقره سؤال بوسیله آقای تیمور تاش
  - ۴) سؤال آقای رضا افشار راجع باموال ایرانیان مقیم آلمان و جواب آقای نایب نخست وزیر
  - ۵) معرفی آقای مهندس سمیعی به معاونت وزارت پست و تلگراف بوسیله آقای وزیر پست و تلگراف و تلفن
  - ۶) سؤال آقای سلطان مراد بختیار راجع به راه شهر کرد و جواب آقای معاون وزارت راه
  - ۷) تقدیم يك فقره سؤال بوسیله آقای دکتر شاهکار
  - ۸) مذاکره در گزارش کمیسیون قوانین دارایی راجع بمالیات برارث از ماده ۱۶
  - ۹) تعیین موقع و دستور جلسه بعد ختم جلسه
- مجلس دو ساعت و ده دقیقه قبل از ظهر ریاست آقای اردلان (نایب رئیس) تشکیل گردید

۱- تصویب صورت مجلس

نایب رئیس - صورت غائبین جلسه قبل قرائت میشود (شرح زیر قرائت شد) غائبین با اجازه آقایان: مسعودی - مرتضی حکمت - بزرگ ابراهیمی - دکتر سینا - خسرازی - دکتر جزایری - دکتر عمید - سهرابیان - امید ملال دهقان - قوامی - صدرزاد - حائری - زاده - سرمد - عمیدی - نوری - خلعتبری -

باقربوشهری - مهندس ظفر - اورنگ - دولتشاهی - عاملی - دکتر سعید حکمت - احمد فرامرزی - صادق بوشهری - خاکباز - کاشانی - کی نژاد - دکتر شاهکار - غائبین بی اجازه: آقایان: خزیمه علم - امیر احتشامی - عرب شیبانی - استخر - یار افشار - صارمی - شیبانی - عبدالرحمن فرامرزی - دیر آمدگان وزودرفتگان با اجازه -

بهبهانی - بنده اجازه گرفته بودم در صورت جلسه بدون اجازه نوشته اند دستور بفرمائید اصلاح شود

نایب رئیس - اصلاح میشود. آقای نورالدین امامی

نورالدین امامی - عرض کنم متأسفانه بیانات جناب آقای قنات آبادی را مخلص نمیتواند تصدیق کند چون این با رأی مجلس شورای ملی بوده که يك جلسه برای سؤالات باشد و يك جلسه برای مذاكرات قبل از دستور. رأی مجلس و نمایندگان قانون و آئین نامه است.

نایب رئیس - چون بصورت مجلس اعتراضی نیست صورت جلسه قبل تصویب میشود.

۲- سؤال آقای مهندس اردبیلی راجع براه آهن و راه شوسه آذربایجان و جواب آقای معاون وزارت راه

نایب رئیس - آقای مهندس اردبیلی بفرمائید سئوال مطرح است **مهندس اردبیلی** - سؤالی که بنده از دولت کرده ام راجع براه آهن و راههای آذربایجان است (مکرم - راه آهن خراسان را هم بفرمائید) (شوشتری - و همه راهها) و راه آهن خراسان خوشبختانه کسیکه برای جواب سؤال بنده حاضر شده آقای مهندس هدایت است که یکی از مهندسين دانشمند وزارت راه میباشند و در عین حال مدتی هم در آذربایجان تصدی اداره راه را داشته اند و باوضاع واحوال و اهمیت راههای آذربایجان کاملا آشنائی دارند.

آقایان: بزرگ نیا - اخوان - لاری - بهبهانی - سندی - مصطفی ذوالفقاری - هر يك نیمساعت - افخمی - تیمور تاش - عبدالحمید بختیار - سالار بهزادی - امیر تیمور کلالی هر کدام سه ربع ساعت - پیراسته یکساعت و ده دقیقه - شوشتری یکساعت و نیم - حمیدیه دو ساعت - ثقة الاسلامی دو ساعت و نیم

دیر آمدگان وزود رفتگان بی اجازه - آقایان: دکتر حمزوی ۴ دقیقه - دکتر افشار یکساعت و ربع - اریه یکساعت و نیم

نایب رئیس - نسبت بصورت مجلس اعتراضی نیست؟ آقای سرتیپ صفاری **سرتیپ صفاری** - بنده غایب در رأی نبودم.

جلیلی - بنده غایب در رأی نخواندم **نایب رئیس** - آقای قنات آبادی نسبت بصورت مجلس نظری دارید؟

قنات آبادی - راجع بصورت جلسه نیست راجع بنطق قبل از دستور است می خواستم عرض کنم مطابق آئین نامه بنده و جناب آقای صفائی آمده ایم اسم نوشته ایم برای نطق قبل از دستور ولی متأسفانه تا بلو قبل از دستور را نصب نکرده اند و گفته اند امروز سؤالات است در صورتی که سؤالات جزء دستور است و ارتباطی بقبل از دستور ندارد خواستم تذکر بدهم مقام ریاست توجه داشته باشند که اگر امروز بسؤالات اختصاص داده میشود حق ما برای جلسه بعد محفوظ بماند

نایب رئیس - سابقه اینطور بوده که يك جلسه در میان سؤالات مطرح میشده يك جلسه نطق قبل از دستور

نسبت به صورت مجلس پیش نظری ندارید؟

قنات آبادی - خیر **نایب رئیس** - آقای بهبهانی

دستور اگر مجلس تصمیم گرفته یک روز در میان سؤالات مطرح شود. سؤالات جزو دستور است منافاتی باطبق قبل از دستور ندارد بنابراین ما این حق را از دستور و مقام منبع ریاست طبق سابقه و سنت مطابق صورتجلسات بخواهیم که حق امروز ما برای جلسه آینده محفوظ بماند

نایب رئیس - شما از پیشنهادتان صرف نظر بکنید این یکدفعه را استثنائاً قبول میکنم

فئات آبادی - حالا که مقام ریاست فرمودند حتماً برای جلسه بعد محفوظ است بنده پیشنهاد را پس گرفتم

۴- سؤال آقای رضا افشار

راجع باموال ایران

نایب نخست وزیر

نایب رئیس - آقای افشار

افشار - جناب آقای انتظام از مدلول سؤال بنده مسبوق هستند و قبلاً بایشان اخطار و اعلام شده است و خودشان هم زمانی که در آلمان تشریف داشتند باین موضوع سؤال بنده خیلی خوب واردند و از نمایندگان محترم مجلس شورای ملی استعلام میکنم توجهی برض بنده داشته باشند و از ایشان هم تقاضا دارم سعی بفرمایند طبق سؤال جواب بدهند برای اینکه اگر جواب منطبق با سؤال نبود حق یک عده ای از تجار ایرانی بکلی از بین می رود با اجازه آقایان سؤال را میخوانم «روابط اقتصادی ایران و کشور آلمان از سال ۱۹۳۵ روی اصل تهارت آغاز شده و معاهده بازرگانی مزبور با مختصر تغییراتی در پایان جنگ دوم جهانی تجدید گردیده و در معاهده کنونی طرفین متعهدین ارتباط بازرگانی مزبور را مبتنی بر اصل معامله دول کامله الوداد پذیرفته اند و با آنکه دولت ایران اضافه طلب خود را از صندوق تهارت که در حدود بیست و هفت میلیون مارک میگردید هنوز بجهت وصول در نیاورده است معذرت کلیه مایملک آلمانیهای مقیم ایران با انضمام محل سفارت تفویض مدعیان آلمانی آن و دولت آلمان کرده است با وجود حسن نیت مزبور جای تأسف است که دولت آلمان غربی تاکنون خسارت ناشیه از جنگ را که باتباع ایران مقیم کشور آلمان متوجه شده است هنوز کاملاً تصفیه ننموده و طبق اطلاع صحیحی که در دست است اخیراً مأمورین محلی ایالت هامبورگ دفاتر تجارتخانه های ایرانیان مقیم شهر مزبور را شدیداً تحت بررسی قرار داده و برای تجار ایرانی تولید ناراحتی و خفت و زحمت نمودند و نیز بعنوان اخذ مالیات درصدد صادره اموال آنان برآمده اند و مضحک این است که مأمورین دولت آلمان غربی از تجار مقیم کشور آلمان معامله مالیات مضاعف مینمایند

در صورتیکه این موضوع طبق پیشنهاد مرحوم داور و قبولی دولت در حین عقد قرارداد بازرگانی مهیود بوده است کما از طرفین مسکوت بماند و اینک دولت مزبور بدون اطلاع طرف متعاقد دیگر نسبت بدرآمدهای تجار ایرانی مقیم کشور آلمان از سایر ممالک حتی از کشورهای متبوع خود نیز مالیات بر درآمد مطالبه مینمایند .

چنانچه اطلاع دارید صادرات کشور ایران بآلمان حتی بانصف واردات مملکت مزبور بایران معادله و برابری نمیکند و در ایران نظیر این قبیل مزاحمتها برای تجار آلمانی فراهم نیست .

یکی از اقلام مهم صادرات ایران بکشور آلمان قالی است که گمرک آن بر اساس ارزش وصول میشود و مدرک ارزش اجناس در این مورد صورت حسابهای صادره از ایران است که بهیچوجه مورد توجه و اعتبار از طرف مأمورین دولت گمرکی صورت حسابهای مزبور را جعلی و ناشی از تزویر دانسته و اساس ارزش جنس را روی مظنه روز بر حسب نظر خود قرار میدهند و عمل مزبور نهایتاً منجر بتقلیل صادرات ایران بکشور نامبرده میگردد .

خواهشمند است با مطالعه موارد مزبور پاسخ مطالب مزبور را بدهید تا به مترضین اعلام گردد .

برای توضیح موضوع برض آقایان میرسانم که هامبورگ یک بندر آزاد است یعنی یک نقطه خارج از مرز است و تجاری که ما در آلمان داریم این تجار حق العمل کارند و صاحبان مال بیش از صدی ۲ به آنها نمی بردازند مأمورین دولت آلمان در اثر بی مالیاتی مأمورین دولت مادر آلمان تجارت ما را در فشار فوق العاده سختی گذاشته طبق مدارکی که در دست بنده است اموال یک عده از تجار را کاملاً توقیف کرده اند و از کسی که صدی ۲ کمسیون برای فروش اجناس ایران میگرد صدی پنج مالیات مطالبه میکنند و حتی عوائد تجار ایرانی را از خارج از کشور آلمان میخواهند در محاسبه برای اخذ مالیات صدی پنج قرار بدهند همه آقایان تصدیق میفرمایند و خود دولت هم میدانند که یگانه وسیله مبادله ثروت بین ممالک تجار هستند و اگر ما تجار خودمان را که وسیله مبادله ثروت هستند تقویت نکنیم و آنها از زیر چم کشور و از مأمورین کشور خود استفاده نکنند بالتبع این وسیله مبادله ثروت کشور از بین میرود و مستأصل و پیریشان خواهیم شد و حالا اگر تجار ما در آلمان و یا هر نقطه دیگری از طرف مأمورین دولت تقویت نشوند خود آن اشخاص و خود آن ممالک نماینده مستقیم میفرستند بایران معاملات را در اینجا مستقیماً انجام میدهند و این

بزیان کشور ما تمام خواهد شد این سؤالی است که از جناب آقای وزیر امور خارجه کرده ام استدعا میکنم با اطلاعی که نسبت باین موضوع دارند جوابی بدهند که دیگران خدای نکرده از جواب ایشان سوءاستفاده نکنند .

نایب رئیس - آقای نایب نخست وزیر .

نایب نخست وزیر (انتظام) - سؤال جناب آقای رضا افشار نماینده مجلس شورای ملی ناظر بر چهار موضوع زیر میباشد .

- ۱- مطالبات ایران از آلمان
- ۲- مالیاتی که دولت آلمان از تجار ایرانی مقیم آن کشور اخذ مینماید
- ۳- وضع بازرگانی ایران بآلمان و نسبت واردات و صادرات
- ۴- گمرک قالی

پاسخ هر یک از مطالب فوق بقاری است که به ترتیب برض میسرند .

- ۱- در مورد مطالبات ایران از آلمان میبایستی طبق موافقتنامه لندن که دولت ایران نیز بآن ملحق گردیده رفتار شود. موضوع این مطالبات عبارتست از ۲۰ وجوه ایران در بانکهای آلمان - کالاهای خریداری شده - طلب هائی از معاملات قبل از جنگ و غیره که چون دولت آلمان یک دولت شکست خورده و تجزیه شده است دولت ذینفع در کنفرانس لندن موافقت نمودند که نسبت بقتضای مطالبات گذشت شده و نسبت بقتضای دیگر آن بترتیبی که در موافقتنامه لندن مقرر گردیده مطالبات بعمل آید و دولت ایران نیز درصدد است که بهمین نحو مطالبات خود را وصول نماید در مورد استرداد اموال آلمان منجمله ساختمان سفارت دولت مزبور که پس از الحاق دولت شاهنشاهی بموافقت نامه لندن عملی گردید چو دولت آلمان طبق موافقتنامه مزبور متعهد بپرداخت و تصفیه دیون خود بدولت متفق گردیده بود .
- ۲- در مورد مالیاتی که دولت آلمان از تجار ایرانی مقیم آن کشور مطالبه مینماید چندی قبل یکی از بازرگانان ایرانی مقیم هامبورگ طی شرحی بوزارت امور خارجه اشعار داشته بود که اداره دارائی آن شهر معتقد است علاوه بر مالیاتی که تجار تجارخانه های ایرانی از درآمدهای محلی خود در هامبورگ میبردارند صادر کنندگان کالاهای ایران به آلمان نیز میبایست نسبت بکالاهایی که بطور امانی به هامبورگ فرستاده میشود توسط مؤسسات مذکور در آلمان فروخته میشود مالیات بردرآمد بپردازند عبارت دیگر تقاضای پرداخت مالیات مضاعف از تجار ایرانی مقیم آن کشور نیز لازم است

موضوع دروزارت امور خارجه با حضور نماینده وزارت اقتصاد ملی مورد مطالعه قرار گرفت و مقرر شد در این باب توضیحاتی از نمایندگان سیاسی و بازرگانی ایران در آلمان خواسته شود . طبق گزارش واصل از سفارت شاهنشاهی در کلن موضوع مربوط بمالیات مضاعف نییابد و ظاهراً برای آقایان بازرگانان سوء تفاهم و اشتباهی پیش آمده باین تفصیل که مقامان آلمانی اظهار میدارند کلیه بازرگانان ایرانی ادعا مینمایند که نماینده تجار تجارخانه های مقیم ایران هستند و فقط حق العمل دریافتند و اظهار مینمایند که اغلب تجار تجارخانه هادر ایران متعلق بخودشان است معذرت بفرمایم در این قسمت سختگیری نمیکند فقط حرف آنها اینست که بازرگانان ایرانی مدعی هستند که مثلاً نسبت به پنبه صدی در حق العمل دریافت میدارند در صورتیکه ادارات دارائی آلمان طبق قوانین خودشان صدی پنج حق العمل آنها را در نظر گرفته اند . بالاخره پس از مذاکرات و اقدامات سفارت شاهنشاهی قرارداد شد که نسبت به بعضی اجناس مثل خشکیار و غیره که نفع زیادی ندارد حق العمل تجار را کمتر حساب نمایند و در مورد برخی کالاهای محلی و غیره صدی پنج حساب کنند و نیز موافقت شد در اینخصوص هیئتی در هامبورگ تعیین نمایند که با نظر کنسولگری ایران یا خود تجار ترتیبی برای اینکار بدهند . این نکته را اضافه مینمایم که از قرار معلوم ادارات دارائی ایران نیز از تجار آلمانی مقیم این کشور نسبت میزان معاملاتشان صدی پنج کمسیون منظور و مالیات بردرآمد را به آن مأخذ مطالبه مینمایند .

بعلاوه وزارت امور خارجه مشغول اقدام برای انعقاد موافقتنامه خاصی بآلمان راجع بمالیات مضاعف میباشد . در آلمان گذشته که هیئتی از آلمان برای تنفیذ اکثر قراردادهای قبل از جنگ بین ایران و آلمان بتهران آمد این موضوع مطرح نظر بود . طبق بنده صورت مجلس امضاء شده در تاریخ ۱۳ آبان ۱۳۳۳ در دولت اظهار تمایل نموده اند که ترتیب مالیات مضاعف را ضمن موافقتنامه خاصی بدهند و تا انعقاد چنین موافقتنامه دو دولت بدون هیچگونه محدودیت کلی است باتباع دولت دیگر اعطای خواهد نمود فعلاً مطالبات برای تهیه طلب موافقتنامه راجع به مالیات مضاعف در جریان است .

از نظر رفتار دولت آلمان نسبت به تجار ایرانی مقیم آن کشور نیز لازم است

استحضار برساند که ماده چهارم قرار داد اقامت بین ایران و آلمان مورخ ۱۳ بهمن ۱۳۰۷ و همچنین ماده چهارم موافقتنامه همکاری اقتصادی و فنی بین ایران و آلمان مورخ ۱۳ آبان ۱۳۳۳ رفتار دولت کامله الوداد را نسبت باتباع و مؤسسات تجارتنی طرفین مقرر داشته بنا بر این تجار ایرانی مقیم آلمان نمیتوانند مورد تبعیض قرار گیرند و بموجب گزارشاتی که در دست است هنوز به عنوان مالیات مضاعف یا مالیات بر کلیه در آمد حاصله از معاملات تجارتنی با آلمان مطالبه ای بعمل نیامده است .

۳- راجع ببازرگانی ایران با آلمان بین دولت فدرال آلمان غربی و دولت شاهنشاهی ایران بتجدید نظر در موافقت نامه بازرگانی تهارتی بامضاء رسیده طرفین موافقت نمودند که برای هر یک از ضامناً صادرات و واردات در حدود ۶۰ میلیون دلار در نظر گرفته شود ولی طرفین باتوجه باینکه صورت کالاهای ایرانی بهیچوجه تکفوی واردات از کشور آلمان را نخواهد نمود قرار گذاشتند که دوم که موجب شکست بازرگانیهای ایران میگردد نیز جلوگیری خواهد نمود باین ترتیب از طرف وزارت اقتصاد ملی بمستشار گذارده شود بدین معنی که صادر کنندگان ایرانی ویا وارد کنندگان آلمانی میتوانند در حدود مبلغ فوق الذکر طبق آنچه مبنی بر آلمان در ضامناً صادرات با آلمان پیش و لی راجع بواردات طرفین موافقت کرده اند که فقط نصف مبلغ مزبور یعنی ۳۰ میلیون دلار طبق آنچه در ضامناً واردت از آلمان تعیین گردیده کالا بکشور وارد نمایند و باین ترتیب طرفین امیدوارند که تعادلی بین واردات و صادرات برقرار نمایند

۴- راجع بصادرات قالی و گمرک آن موقعی که هیئت اقتصادی آلمان در تهران بود مذاکرات راجع بتنزل تعرفه گمرکی فرش ایران بین هیئت مزبور و هیئت اقتصادی ایران مأمور عقد قرارداد بازرگانی جدید بعمل آمد و قرار بر این شد که پس از مراجعت هیئت اقتصادی آلمان و مذاکره بامقامات مربوطه وزارت دارائی و گمرک آلمان ترتیبی اتخاذ شود که هم در نرخ گمرک ورودی فرش تخفیفی داده شود و هم ترتیب تعرفه بندی طوری تعیین گردد که از اختلاف دائم بین وارد کنندگان فرش ایران و مأمورین گمرک آلمان جلوگیری بعمل آید . پس از مراجعت هیئت اقتصادی آلمان و مذاکره با مقامات مربوطه دو پیشنهاد از طرف دولت آلمان داده شد .

پیشنهاد اول - اخذ گمرک از روی وزن باین ترتیب که فرش هارا بدو نوع تقسیم کنند از فرشهای اعلی هر کیلو ۶۰ مارک و از فرشهای متوسط هر کیلو ۵۰

مارک حقوق گمرکی وصول شود پیشنهاد دوم - اخذ گمرک از روی ارزش در متر مربع باین ترتیب که ۳۰ ارزش بعنوان حقوق گمرکی اخذ شود ولی ما که از کم از ۱۶۰ مارک در هر متر مربع تجاوز ننمایند .

تفاوت این دو پیشنهاد اینست که یک فرش که هر متر مربع آن ۱۲ دلار ارزش و سه کیلو گرم وزن دارد طبق پیشنهاد اول ۱۶۰ مارک (۵۰ هره) حقوق گمرکی بآن تعلق میگردد در صورتی که طبق پیشنهاد دوم یعنی ۳۰ ارزش مبلغ (۵۰ مارک - ۱۲ دلار) فقط ۱۵ مارک میشود .

البته این تفاوت ذر مورد فرشهای پست زیادتر هم میشود بعلاوه چون برای فرشهای اعلی و گران قیمت هیچگاه حقوق گمرکی ۱۶۰-۵۰ مارک تجاوز نخواهد نمود پیشنهاد دوم بصره مقرون تر میباشد بخصوص که تاجر سعی خواهد نمود که فرشهای خوب و درجه یک صادر کند و این نه تنها بفتح تجار خواهد بود بلکه از صدور فرشهای درجه دوم که موجب شکست بازرگانیهای ایران میگردد نیز جلوگیری خواهد نمود باین ترتیب از طرف وزارت اقتصاد ملی بمستشار گذارده شد بدین معنی که صادر کنندگان ایرانی ویا وارد کنندگان آلمانی میتوانند در حدود مبلغ فوق الذکر طبق آنچه مبنی بر آلمان در ضامناً صادرات با آلمان پیش و لی راجع بواردات طرفین موافقت کرده اند که فقط نصف مبلغ مزبور یعنی ۳۰ میلیون دلار طبق آنچه در ضامناً واردت از آلمان تعیین گردیده کالا بکشور وارد نمایند و باین ترتیب طرفین امیدوارند که تعادلی بین واردات و صادرات برقرار نمایند

۴- راجع بصادرات قالی و گمرک آن موقعی که هیئت اقتصادی آلمان در تهران بود مذاکرات راجع بتنزل تعرفه گمرکی فرش ایران بین هیئت مزبور و هیئت اقتصادی ایران مأمور عقد قرارداد بازرگانی جدید بعمل آمد و قرار بر این شد که پس از مراجعت هیئت اقتصادی آلمان و مذاکره بامقامات مربوطه وزارت دارائی و گمرک آلمان ترتیبی اتخاذ شود که هم در نرخ گمرک ورودی فرش تخفیفی داده شود و هم ترتیب تعرفه بندی طوری تعیین گردد که از اختلاف دائم بین وارد کنندگان فرش ایران و مأمورین گمرک آلمان جلوگیری بعمل آید . پس از مراجعت هیئت اقتصادی آلمان و مذاکره با مقامات مربوطه دو پیشنهاد از طرف دولت آلمان داده شد .

پیشنهاد اول - اخذ گمرک از روی وزن باین ترتیب که فرش هارا بدو نوع تقسیم کنند از فرشهای اعلی هر کیلو ۶۰ مارک و از فرشهای متوسط هر کیلو ۵۰

در قرارداد خود با ما را بطور امانت بر اصول دول کامله الوداد قرار داده ام در عمل ما معکوس رفتار میکند بنده حالا باک اطلاعاتی دارم برای استحضار جناب آقای انتظام عرض میکنم یکی از تجار ایرانی آذربایقی اموال او را اولیای دولت آلمان توقیف کرده اند و این شرحی است که بایشان اخطار شده است و این ترجمه آن شرح است « مطابق دستور وزارت اقتصاد بشعبه ملیوسات واقسام آن که از طرف آن کمیسر توقیف اموال میباشم اموالی که شما بموجب بارنامه شماره ۴۲۰۹ فروختید و مبلغ حاصله که عبارت از ۱۴۴۴۰۰ مارک و ۲۶ فنیک بوده باشد بموجب اجازه ارزی بیانک ملی در تهران بحساب آذر رفیعی انتقال داده ایم در صورتیکه این شرح کاملاً غلط است و دروغ است آن روز مملکت مانعت اشغال متفقین بود اینها اموالش را بردند یک همچو شرح صریحی هم نوشته اند دیناری هم باورند اند . این یک شرح دیگری است بازراجع توقیف اموال تجار ایرانی اینها را بعداً خدمتتان تقدیم میکنم می نویسند بدین وسیله شما راموظف میدارم بارنامه نمره ۴۳۰۹ خودتان را راجع به ۳۴ عدل فرش با محتویات و صورت اصلی فرشهای خود با مصارف تافلان روز فرستید » این را باز توقیف کرده اند این راهم تقدیم میکنم

دولت آلمان و مأمورین دولت آلمان تصفیه حساب با سایر ممالک کرده اند اموال آنها را مسترد کرده اند مطالبات آنها را پرداخته اند ولی وقتی که به خدمت ما میسرند موضوع را معول میداریم بلندن که هر کار در آن قبله دنیا صورت گرفته باشد (نایب نخست وزیر بهیچجامستعلاما کرده نگردند) برای ما ماطع است و بدیقتی ما این است که قطعیت حکم ما در لندن صورت میگیرد و اگر چنانچه در این موضوع مستعلامات کرات خودمان را میگردیم و اعتراضات مینمودیم (نایب نخست وزیر بهیچجامستقیماً این کار را نکرده یک دولت اینکار را نکرده) اجازه بفرمائید اگر مأمورین مادر آن به وظایف خود رفتار میکردند باتباع مادر آنجا مثل اسیر رفتار نمیشد مأمورین وزارت امور خارجه آن که سفیر است وارد نیست و آنکه نماینده تجارتنی بنام قنصل است خودش را موظف به رسیدگی امور اتباع ایرانی نمیداند (وزیر خارجه - اصرار بفرمائید که در این قسمت دوم بنده توضیح بدهم) عرض بنده تمام شد

نایب رئیس - آقای انتظام

نایب نخست وزیر - بنده با این گزارش مفصلی که وقت آقایان را خیلی گرفت و قطعاً عدهای سرشان درد گرفت تصور میکنم بطور دقیق و کامل بسؤالات جناب آقای افشار جواب داده باشم اولاً مالیات مضاعف را عرض کردم که نیست و

تجار ایرانی اشتباه کرده اند ثانیاً با کمال دقت مأمورین ما در این قسمت رسیدگی کرده دنبال هم کرده اند بنده خودم که در آنجا بودم کمک بسیاری به تجار ایرانی کردم ولی آنطور که باید تجارت ما قدر دانی نمیکند و راجع بیک قسمت هم عرض کردم که اینجا توضیحی در آن باره عرض نمیکند اما راجع به قسمت لندن که فرمودید معلوم میشود که از موضوع بی اطلاع هستیم تنها ما نرفته ایم به لندن تمام دولی که با آلمان حساب داشتند تمام دولی که در جنگ گذشته جزو متفقین بودند مطابق موافقتی که حاصل شد تمام آنها رفتند بلندن و یک کنفرانس بین المللی در آنجا برای این موضوع تشکیل شد و روی تصمیمات متخذه آن کنفرانس برای تمام اتباع طلبکار از آلمان یک جور معامله شد قرضهای دیگر را هم نیرداخته اند و یک دولت هم بطور مستقیم با آلمان وارد مذاکره نشده است و حسابش را نگرفته است خسارات سنگینی که به اتباع بعضی دول وارد آمد که چند صد برابر دعای می بود بهیچ صورت حل شد آقای افشار اگر لطف بفرمائید یک سری تشریف ببرند به اداره اقتصادی وزارت امور خارجه و دو سه ویر ویر و نده اینکار را بگیرند و بخوانند یک فرمایشی پشت این تر بون نمی فرمایند که قبلاً لندن که این خیلی به عقیده بنده زنده بود . یک کنفرانس بین المللی بود که در لندن تشکیل شده بود و نماینده تمام دول آنجا بودند روی تصمیمات اتخاذ کردند (صحیح است)

۵- معرفی آقای مهندس سمیع بی به معاونت وزارت پست و تلگراف و سیم

آقای وزیر پست و تلگراف و تلفن

نایب رئیس - آقای وزیر پست و تلگراف

جمعی از نمایندگان - مبارک است

وزیر پست و تلگراف - (مهندس اشراقی) - آقای سمیع را (نمایندگان مبارک است - مبارک است) اجازه بفرمائید بنده قبلاً معرفی بکنم (مبارک است) آقای سمیع را بسمت معاون پارلمانی وزارت پست و تلگراف و تلفن معرفی میکنم (مبارک است)

۶- سؤال آقای سلطان مراد بختیار راجع به راه شه

کرد و جواب آقای معاون وزارت راه

نایب رئیس - آقای سلطان مراد بختیار

سلطان مراد بختیار - بنده در چند ماه قبل یک سؤالی از وزارت راه کردم راجع به چاده شهر کرد و اصفهان متأسفانه

را بفروشد اول به پسر خودش مراجعه میکند شما در قانون مدنی و در قوانین ملکیتی حق تصرف برای معاملات قائل هستند یعنی بیخشد اشتباه کرده ام (عبدالصاحب صفائی - حق شفعه) حق شفعه قائل هستند در خرید املاک مشاع برای شریک حق تقدم قائل هستند اگر چنانچه کسی قسمتی از خانه ای را که مالک باشد بخواهد بفروشد شریک ملکش را مقدم میدانید حالا فرض کنیم شریک ملک او پسرش باشد اگر خواست خانه خودش را به پسرش بفروشد میگویند مطلقاً این فروش برای فرار از مالیات بر ارث است و من این عمل را اصولاً صحیح نمیدانم و با توضیحات جامع و کافی که جناب آقای صفائی دادند مخصوصاً در مورد اینکه يك کسی واسطه باشد و در مورد کاملاً غیر موجد میدانم و متقدم هستم که اگر می خواهید تدابیری اتخاذ بکنید نرخ نقل و انتقالات همه وراث را مشمول يك مالیات های بیشتری قرار بدهید نه اینکه دوتا مالیات قائل بشوید

نایب رئیس - آقای ارباب مغالغی بفرمائید

گریهی - ایشان که مخالف صحبت کرد.

ارباب بنده می خواهم يك موضوعی را به عرض آقایان برسانم، ما اینجا می آیم برای مملکت وضع قانون بکنیم ۱۰ سال بعد ۱۰ سال بعد ۵۰ سال بعد در طرز اجرای این قوانین که وضع میشود چه مشکلاتی بار خواهد آورد باید از حالا بآن توجه کنیم آقایان مردم از ما انتظاراتی دارند باید از حالا بیش بینی بکنیم اولاً يك قوانین مدنی داریم که نسخ نشده و يك فصولی زیادی در باب ارث دارد و قانون مدنی واقعا ترجمه شرایع است توجه کنید این ماده این جا مخالف قوانین اسلام است علاوه همانطور که عرض کردم اگر يك کسی در زمان حیات خودش فروخت و بعد يك کسی از وراثت او این زمین را از زید خرید باز مشمول این همین گرفتاری خواهد بود. علاوه تاریخ این معلوم نیست از هزار سال پیش از زمان قبل از آدم يك کسی معامله ای کرده نباید بشما مالیات بر ارث بدهد، همانطور که در جلسه پیش صحبت شد اگر يك کسی مریض بود اطباء او را جواب کردند گفتند که مریض تو معلومچه نمیشود در بستر آمد ملک خود را بدیگری باولادش منتقل کرد معلومست که باید در مقابل این عمل باین صورت مالیات بدهد برای اینکه تزویر کرده اما يك زیدی با عمروی که نمیداند کی میمیرد يك همپاهلی می کند تصادفاً فردا صبح

منتقل میکنند و از مالیات فرار میکنند مثال میزنند آقای ارباب که يك کسی بین صد هزار نفر مجبور شد خانه خودش را بفروشد فرزندان خودش اولاً این قانون منع نکرده است که فرزندان خودش بفروشد گفته مالیاتی را که پس فردا باید بدهید حالا بدهید و حالا علتش را بچنانبعالی عرض می کنم و آن ایسن است که در تمام قوانین دنیا فرودرندای اجتماع میکنند و هیچوقت اجتماع را فدای فرد نمیکند چون متولین ممکن است املاکشان را انتقال بوراث بدهند باعتبار اینکه اگر يك کسی بگروزی بین صد نفر پیدا شد که خانه اش را مجبور بشود پسرش بفروشد برای خاطر پسر این آقای نادر که بندرت اتفاق می افتد مالیات را که نباید سلب کرد (صحیح است) باید آن فرودرندای اجتماع املاکشان را بوراثشان منتقل نکنند و اگر آقایان مملکت ما کسربود چه دارد و اگر بخواهید از گرفتن مالیات باین اناجاء خود داری کنید باز مملکت باز نمی شود. باید مالیات ها را وصول کنید مخصوصاً که این مملکت تابعان مالیاتش را غیر مستقیم از مردم طبقه دوم و سوم می گرفته اند. امروز يك مالیات مستقیم آمده مجلس این را با کمال حسن نیت تصویب بفرمائید (احسنست)

نایب رئیس - اینجا پیشنهاد سکوت داده اند و یکی هم خروج از دستور، یکی مالیات میگیرند صرف انتظامات مملکت اسلامی و حفظ بیضه اسلام میکنند مالیات بر ارث هم یکی از آن مالیات های کاملاً عادلانه است که از اشخاص گرفته میشود که يك چیز باز یافتی رسیده اند وراث غالباً کسانی هستند که در جمع آوری آن دارائی زحمتی نکشیده اند يك چیز باز یافتی گیرشان آمده بنابراین لازم است بیایند يك مالیاتی هم بدهند اما اینکه آقای ارباب فرمودند که ما با حسن نیت قانون وضع میکنیم دولت بد اجرا میکنند این شامل تمام قوانین است پس باید تمام قوانین را روی این فکر لغو کنید که خوب اجرا نمیشود این فکر صحیح نیست ولی در مورد این ماده بخصوص صدق نمیکند شما قانون میگذارید برای مالیات بر ارث خیلی شبیه است که يك صیادی ماهی ها را جمع آوری کند در گوشه و بعد راه فراری برای آن ها باقی بگذارد در اینصورت تمام زحماتش بهتر خواهد رفت، حالا شما در چندین ماده راه وصول مالیات را تعیین میکنید اگر این ماده را تصویب نکنید تمام قانون مالیات بر ارث را لغو کرده اید برای اینکه مورثین در زمان حیات خودشان دارائیشان را بوراثشان

موقتاً تقاضای سکوت این ماده را کردند و اصلاحی که فرمودند حاصلش اینست که هر گاه شخصی مالی را صلح کند بفرزندش در حکم ارث است و مشمول مالیات. اما اگر مع الواسطه صلح کرد بفرزندش بدهد یا آن بآن فرزند صلح کرد. **نایب رئیس** - در اصل ماده صحبت بفرمائید در مورد پیشنهادتان بفرمائید

نقابت - در اصل هست خواستم عرض کنم در پیشنهادی که آقا فرمودند و منی بر اینست که اگر مع الواسطه بیع قطعی صلح قطعی کرد، در این صورت هر گاه سه سال از تاریخ صلح منقضی نشود آن شخص فوت کرد باز هم مشمول مالیات باشد و اگر فوت نکرد مشمول مالیات نباشد. این عمل ذاتاً صحیح نیست و با بیجهت بنده پیشنهاد کردم که بازم این ماده مسکوت بماند تا آقای وزیر اوقاف بکنیم (یکی از نمایندگان) - چرا مسکوت بماند آقا رأی بگیری (۰) عرض میکنم چرا، قاعده محاوره اینست که توجهی بفرمائید که ناظرین فکرش را بگویند (حشمتی - صحیح است) بلکه درست باشد. علتش اینست که جلسه قبل که مسکوت ماند جناب آقای کفیل اصلاحی کردند و در این جلسه هم اگر مسکوت بماند يك اصلاح دیگری ممکن است بفرمائید و ممکن است بيك مطلبی قانع بشوند و آن مطلب اینست که در هر کشوری بحکم آزادی معاملات اصل ۱۷ قانون اساسی و اصل الناس مسلطون هر کسی حق دارد ملکش را باولادش و هر کس دیگری منتقل کند (صحیح است) این يك اصل کلی است که قوانین اسلامی هم آن را محترم دانسته، قانون اساسی ایران هم محترم دانسته، فلسفه وصول مالیات که در عین حال محترم است اینست که يك مال زیادی در دست يك نفری جمع آوری نشود و مردم طبقات بعد محروم بمانند اگر يك پدری در يك خانواده ای متول بود آمد مالش را تقسیم کرد باولادش آن هم در کشوری که تمدن و زو جات مجاز است و اولادهای مختلف ممکن است داشته باشد بین اینها دعاوی رخ میدهد اگر مالش را تقسیم کرد عادلانه صلح کرد. در حقیقت ديگر سرمایه دار عمده مالش سرمایه های کوچک تقسیم شده و از او هم مالیات اخذ میشود

نایب رئیس - دلایل پیشنهادتان را بفرمائید، خواهش میکنم.

نقابت - دلیل سکوت این مطلب این است که ماری این بیان با جناب آقای وزیر صحبت میکنیم بلکه ایشان را قانع بکنیم که این سه سالی را که برای غیر مستقیم قائل شده اند برای اصل مطلب هم قائل شوند هر گاه کسی مالی را بفرزندش صلح کرد و سه سال یا پنج سال فوت نکرد مشمول مالیات نشود اما آنکه در مرض موت دفتر میآورند بمنزل بخاطر اینکه از مالیات فرار کنند این نظرهای که اخیراً آقای کفیل وزارت

دارائی ابر از داشته اند (عمده ای از نمایندگان) - قرائت شود (دقت کنید قرائت میشود) (شرح زیر قرائت شد)

ماده ۱۶ - از تاریخ تصویب این قانون هر گاه شخصی اموال غیر منقول خود را بوراث طبقه اول منتقل نماید در حکم انتقال از طریق ارث محسوب و مشمول مالیات بر ارث خواهد بود و در معاملات مع الواسطه در صورتی از مالیات معاف خواهد بود که بیش از سه سال از تاریخ انتقال گذشته باشد (میراشرافی - قرار شد طبقه اول حذف شود شامل تمام طبقات باشد)

نایب رئیس - آقایانی که با این ماده موافقت قیام بفرمائید (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده ۱۷ قرائت میشود (شرح زیر قرائت شد:)

ماده ۱۷ - اگر مالی اعم از منقول یا غیر منقول بلاعوض بشخصی داده شود بدون رعایت حد اقل بشود کمی بر طبق نرخ مالیات ارث طبقه دوم وراث مالیات تعلق میگیرد و دهنده و گیرنده متضامناً مشمول پرداخت مالیات متعلقه میباشند چه بزرگ و چه کوچک برای امور خیریه و عام المنفعه از قبیل بیمارستان، کردکشان و پرورشگاه یتیمان و مدارس و نظایر آن داده میشود از پرداخت مالیات معاف خواهد بود.

تصره ۱ - صلح معايناتی با شرط خیار فسخ یا اختصاص منافع بمالك بطور دائم یا موقت از نظر این قانون در حکم صلح قطعی محسوب شده و مشمول مالیات میگردد.

تصره ۲ - منظور از عوض آنست که بهای مال مورد صلح با قیمت واقعی آن بیش از بیست درصد اختلاف نداشته باشد.

پورسرتیپ - مساجد و تکایا هم اضافه شد.

نایب رئیس - به آقای وزیر دارائی قبول کردند مساجد و تکایا و آب انبارهای عمومی هم هست آقای میراشرافی مخالفید شما؟ (میراشرافی - بله) بفرمائید (عبدالصاحب صفائی - ایشان که صحبت کرده اند) (حمید بختیار - تکلیف زنده ها را هم معلوم کنید)

میراشرافی - در جلسه گذشته بنده يك توضیح کافی راجع به تبصره ماده ۱۷ عرض آقایان رساندم منظور روح قانون مالیات بر ارث آنصوری که مفهوم واقعی دارد آنست که وقتی شخصی فوت کرد بماتر کیش مالیات بر ارث تعلق میگیرد یکمدهای اشخاص سرمایه دار بزرگ که شاید در ایران منحصر بفرز هستند یا یکی دوتا فرزند هم وجود دارد (یکی از نمایندگان) - دوتا هم ندارد فقط یکی است (اینها در سال ۱۳۱۶ یعنی موقعی که مالیات بر ارث در این مملکت معمول نبوده و زمان اعلیحضرت رضاشاه کبیر مالیات بر ارث به مجلس شورای ملی فرستاد شد در ضمن همان روزهایی که

بفرمائید) بله اشخاصی که آمده اند با حق و تزویر بکار برده اند برای فرار از مالیات درمهمی که مجلس شورای ملی می خواهد این قانون را تصویب کند باید یقه شان را گرفت باید جلوی این دزدی اجتهامی را گرفت (مرآت اسفندیاری - دزدی نکرده اند) (صدقی - شما بيك وزیر کابینه توهین میکنید) (زنك رئیس) این مربوط بوزیر کابینه نیست این مربوط به يك فرد نیست خیلی از اشخاص این کار را کرده اند بنده پیشنهاد کردم

نایب رئیس - پیشنهاد نمیشود کرد

میراشرافی - بسیار خوب استدعا کردم استدعا می شود بنده از آقای وزیر دارائی استدعا کردم که این جمله را اضافه بفرمائید که صلح معايناتی با شرط خیار فسخ مشمول مالیات بر ارث میشود بنده پیشنهاد کردم بیخشد استدعا کردم این صلح اعم از اینکه قبل از تصویب این قانون باشد یا بعد از تصویب این قانون باشد (چند نفر از نمایندگان) - اینک نمیشود (آقای وزیر دارائی هم قبول کردند) (مرآت اسفندیاری - می شود اجازه بفرمائید برای اینکه هنوز کسی نکرده کسی که مالیات بر ارث باو تعلق می گیرد فوت نکرده (مهودی - همان شخص را اسم ببرید) بنده نمیخواهم اسم ببرم) (مرآت اسفندیاری - خوب اسم ببرید چه طور میشود)

نایب رئیس - آقای مرآت اسفندیاری بین الانتین صحبت بفرمائید آقای میراشرافی شما هم فقط مطالب خودتان را بفرمائید

میراشرافی - آقای دکتر امینی حالا وزیر دارائی نیستند زیاد جوش تزیه (مرآت اسفندیاری - من برای مملکت جوش میزنم) شما اگر برای مملکت جوش میزنید بگذارید مالیات بگیرند که خزانه مملکت پر شود

نایب رئیس - آقای مرآت اسفندیاری بشما تذکر میدهم

میراشرافی - نمیگذارند مالیات بگیرند بنده میگویم يك فقره معامله ای که شده صد میلیون تومان است یعنی معادل مالیات چهارمیکوئید ما سوسیالیست هستیم و مبارزه با فساد میکنیم

نایب رئیس - آقای میراشرافی شما صحبت خودتان را بفرمائید

میراشرافی - بنابراین جناب آقای مرآت اسفندیاری جوش تزیه این يك فقره ماش صد میلیون تومان است یعنی معادل مالیات ده میلیون تقریباً دوازده ورمالو کفایش و بقال و چقال حالا شما میخواهید مالیات ندهد خوب ندهد

نایب رئیس - آقای اسفندیاری مخالفید یا موافق؟ (مرآت اسفندیاری - مخالف) اگر مخالفید ایشان هم مخالف بودند (مرآت اسفندیاری - با پیشنهاد ایشان مخالف) ایشان که پیشنهاد کردند پیشنهاد

نمیشود داد (مرآت اسفندیاری) حالا که پیشنهاد نکرده اند عرضی ندارم ولی اگر چیزی به تبصره اضافه شود بنده مخالفم (میراشرفی - رای نده)

دکتر شاهکار - بنده اخطار نظامنامه ای دارم خودتان میفرمائید که در شور دوم پیشنهاد نمیشود داد

نایب رئیس - پیشنهادی نداده اند زبانی که میشود گفت اخطار شما وارد نبود می تواند که حرف بزنند آقای جلیلی

جلیلی - آقای میراشرفی توجه

بفرمائید جناب عالی بعنوان مخالف با این ماده و تبصره صحبت فرمودید و یک پیشنهادی در جلسه گذشته داده بودید که آقای فروزان هم قبول کردند اول آن پیشنهاد کتبی نبود برای اینکه نمیشد پیشنهاد کتبی را قبول کرد و نباید طبق آئین نامه پیشنهاد داد (نراقی - وزیر دارائی اصلاح کرده) (قنات آبادی - چطور شد این جا آئین نامه دیگر وحی منزل شد مجلس که قبول کرد) برای آقا وحی

منزل شده اجازه بفرمائید ممکن است بعقبه آقا در چند سال گذشته اشخاصی یا شخصی باین منظور یک عملی را کرد، باشد که فرار بکند از دادن مالیات ولی خیلی ها بدون توجه بدون اینکه سوء نظری داشته باشند و یا بخواهند فرار بکنند از یک مالیاتی آمده اند یک معاملاتی انجام داده اند (میراشرفی -

هر که این کار را کرده سوء نظر داشته است) اصلا قانون این نیست که ماهر روزی ماده ای بیاوریم که شامل گذشته بشود اینکه بمصلحت

نیست بگروزی دیگری میرسد و یک اشخاصی خواهند آمد و یک قوانینی در مجلس میگذرانند که مشمول حال گذشتگانی

که معاملاتی کرده اند میشود این باب را باز نکنید البته ممکن است خواهی خواسته یک اشخاص با سوء نیتی این کار را کرده باشند برای این

شامل همه نمیشود و نمیشود قانون را عطف به ماسبق کرد استعما میکنم توجه بفرمائید (میراشرفی - جلسه گذشته آقای وزیر دارائی در جلسه علنی قبول کردند) والا هر روز در

مجلس برای ایجاد حق یا سلب حق در گذشته چنین قانونی میگذرانند این بمصلحت مملکت نیست (صحیح است)

نایب رئیس - آقای کفیل وزارت دارائی بفرمائید (عبدالمصاحب صفائی - بنده اجازه خواسته بودم) ایشان مقدم هستند (شمس قنات آبادی - آقای رئیس وزیر مقدم است کفیل هم مقدم است؟)

کفیل وزارت دارائی - نسبت باین اصلاح عبارتی که جناب آقای میراشرفی آن جلسه پیشنهاد دادند (قنات آبادی -

تذکره دادند) تذکره دادند نسبت بآن جمله آنروز یعنی پر روز بنده دیدم در حقیقت این تحصیل حاصل است یعنی در قانون سال ۱۶

این را داریم بنده الان این را برای آقایان میخوانم «تبصره - صلح مجاباتی با شرط

خیار فسخ برای مصالح از نظر این قانون در حکم صلح قطعی است» (نقابت - سابق هم بود حالا هم هست) (داراب - من آن جلسه گفتم) در این قانون هم آقایان مسبقه در روزمان ندارد بنا بر این اگر فرض کنید

پنج سال پیش باشد ده سال پیش باشد اگر تیرس وزارت دارائی باشد قابل مراجعت (صحیح است) (قنات آبادی - بنا بر این باید زور بدهیم به تیرس وزارت دارائی برسد) بنده آنروز با تذکره آقای میراشرفی موافقت کردم دیدم تحصیل حاصل است هم عقیده ام را عرض نکردم و برای این روی این مطلب غور بیشتری شود شاید در بنده در اشتباه باشم شاید که حقیقت باشد

و مشورت بیشتر دقیق تر بتوانیم مادر درست کنیم استعما خواستیم بکنیم که این را هم بگذاریم برای جلسه آینده (احسن را هم

۹ - تعیین موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

نایب رئیس - بنا بر این جلسه را میکنیم جلسه آینده روز پنجشنبه ساعت صبح دستور بقیه شور در مالیات برار

ولایحه تبدیل بانک سیه به بانک سهامی لایحه بیمه افراد گارد ارتش و ژاندارمری (مجلس ظهر ختم شد)

نایب رئیس مجلس شورای ملی - اردیلا